

Allereerst meer objectief gezien. De Geest heeft dan blijkbaar nog niet genoeg geopenbaard. Hij heeft Zijn kerk tekort gedaan. Hij onthoudt haar het goede wel, niet slechts in den dood, maar nu al in het leven. Hij heeft ons dan een lamp in de handen gedrukt, welker licht onvoldoende is op onzen tocht naar de voleinding der eeuwen heen. De genoegzaamheid der Schrift stort ineen. De traditie, waarmede de Roomsche Kerk het noodzakelijk vond, het Woord aan te vullen, wordt hier vervangen door verhalen van allerlei mensen, die leiding ontvangen hebben.

Maar deze openbaringen der Buchman-beweging verschillen hemelsbreed van die des bijbels. Want toen de Geest in vroeger tijden openbaringen schonk, maakte Hij allereerst geschiedenis. Hij spon aan denzelfden draad verder. Er was een bepaald thema, dat al rijker en voller werd uitgewerkt. Er school systeem en samenhang in de openbaring.

Bovendien was de openbaringsgeschiedenis tegelijk heilshistorie. De Geest, die eertijds vele malen en op velerlei wijze tot de vadersen sprak, was gedurig bezig om den Christus en Zijn heil in te brengen in ons geslacht.

Maar aldus niet de leiding in de Buchman-beweging. Zij maakt geen geschiedenis. Het zijn allemaal losse invallen, waartusschen geen samenhang valt te ontdekken. Bovendien ontsteken zij geen enkelen nieuwen lichtstraal over Gods raad tot verlossing. Het is er precies mee, als met de verhalen van de spiritistische séances. Als gij er tien of twintig of dertig van gelezen hebt, hebt gij wel evenveel malen de uitnemendheid van de groep-beweging hooren bezingen; maar zijt gij geen enkel breder of dieper inzicht in de zaligheid rijker geworden. De Geest is hier niets dan een orakel, dat over alle mogelijke en onmogelijke gevallen uitsluitend geeft.<sup>15)</sup> Zijn optreden wordt hier tot een bespotting.

Of meent men werkelijk, dat God thans nog Zijn hemel scheurt, om bekend te maken dat Dr Buchman met drie anderen moet gaan dineeren?<sup>16)</sup> Dat Allen een nieuwe chambercloak moet koopen, om zoo vroeger te kunnen opstaan en een langere quiet time te kunnen houden?<sup>17)</sup> Dat een ander, terwille van een wedstrijd van zijn golfclub de house-party niet mag verlaten?<sup>18)</sup> Dat een vader, die met zijn kleinen jongen in Zwitserland op den top van een heuvel zit, moet oppassen, dat ze niet naar beneden glijden, want dat zij anders hun beenen breken?<sup>19)</sup> of dat een klein meisje haar moeder moet helpen borden wassen?<sup>20)</sup>

En ook meer subjectief gezien wordt het werk des Geestes miskend. De God, die op Pinksteren neerdaalde, is een onbekwaam Leidsman en Trooster. Zijn wederbaring en vernieuwing en verlichting zijn blijkbaar onvoldoende om de kerk de waarheid te doen verstaan. Als er niet telkens klaar-omschreven boodschappen en wel-omlijnde opdrachten bijkomen, weet de Christen den goeden en volmaakten wil van God over Zijn leven niet. Terwijl men de andere Christenen voorstelt als huichelachtige Pharizeeërs, die een hart vol boosheid achter een gewaad van uiterlijke vroomheid verbergen<sup>21)</sup>, vervalt men zelf op zijn minst tot een wettisch Pharizeïsme. Het is weer gebod op gebod, regel op regel; maar nu geboden en regels, die niet door de ouden zijn ingesteld, doch door het eigen hart worden ingegeven. De leiding des Geestes gekocht tegen den duren prijs van de Christelijke vrijheid! Het is wel buitengewoon tragisch. Juist als de Buchman-beweging het dichtst den Heiligen Geest zoekt te benaderen, en zegt, rechtstreeks uit Hem te leven, staat zij nog op het lage, knechtelijke en slaafsche standpunt, en brengt zij het tot de vrijheid der kinderen Gods niet.

De afloop is dan ook hier als overal elders in de geschiedenis. Men begint met nieuwe openbaringen naast het Woord, waarbij het al zeer wonderlijk en grillig toegaat. Een jonge man b.v. vraagt op Vrijdag de hand van een meisje, maar krijgt den daarop volgende Maandag leiding, om die van een ander te vragen.<sup>22)</sup>

Men gaat voort, de leiding boven het Woord te zetten. Men gaat God verzoeken en stelt Hem op de proef, of Hij Zich nu wil openbaren.<sup>23)</sup> En als dit achterwege blijft, dan volhardt men antinomiaans in den toestand, waarin men zich heden bevindt. Dat Buchman celibatair bleef, wordt verklaard uit de omstandigheid, dat hij nooit leiding kreeg voor een huwelijk.<sup>24)</sup> Alsof ook Dr Buchman niet, evenals wij allen, heeft uit te gaan van de huwelijks-ordinantie Gods, die alleen bij bepaalde, door de Schrift genoemde redenen, voor ons opgeheven is. En zoo ook wordt de samenleving in het huwelijk aan de leiding

overgelaten. Gods beperking is de beste geboortebepijking.<sup>25)</sup>

En het einde is, dat men op gezag van de leiding tegen het Woord gaat leven. Een ingewikkeld, zondig huwelijksgeval, wordt opgelost, niet door ieder naar zijn eigen man of vrouw te sturen, maar door af te wachten of soms door de leiding aan de verwarring een einde gemaakt worden zal!<sup>26)</sup>

In den naam des Geestes wordt het antinomiaans, een van de oudste en meest verklaarde en geraffineerde tegenstanders van den Heiligen Geest binnengehaald.

\* \* \*

Nog zijn onze bezwaren niet aan het eind. Ook met haar deelen en publiek schuldbelijden van alles, is de Buchman-beweging afstanden ver verwijderd van wat de Heilige Geest in de boetvaardigheid werken wil.

Men maakt zich al aanstonds aan een even zondig als lichtzinnig optimisme schuldig, wanneer men het voorstelt, alsof wij geheel open en doorzichtig voor elkander zouden kunnen worden. De Schrift telt de volmaakte oprechtheid, die nog iets anders is dan openhartigheid, veel zwaarder. Maar Heer, wie is de man, die op 't nauwkeurigst kan, zijn dwalingen doorgronden? Indien wij reeds niet bij machte zijn, om ons innerlijk leven voor God bloot te leggen, zooals Hij het beoordeelt; hoeveel te minder zullen wij het voor de menschen kunnen? De Buchman-beweging vraagt met het absolute deelen iets, dat onmogelijk en onbereikbaar is.

Dit deelen, hoe onmogelijk dan ook, zou nochtans door ons volbracht moeten worden, indien het ons van Godswege opgelegd was. Maar ook dit is niet het geval. De teksten, waarop de Buchman-beweging zich beroept zijn heelemaal niet bewijskrachtig.

Vooreerst gaat het in allen over geloovigen, of menschen, die reeds in beginsel bekeerd zijn; zoodat het een totaal ongeoorloofd gebruik van de Schrift is, om wat zij tot en over Christenen zegt, toe te passen op onbekeerde zondaars, die door middel van de house-party tot verandering gebracht moeten worden. Bovendien wordt ook van de geloovigen een publieke schuldbelijdenis van alles voor allen niet gevraagd.

Hand. 19:18 stelt heelemaal geen eisch, doch doet enkel de mededeeling, dat de Epheziërs, die reeds vroeger tot het geloof gekomen waren, niet geregeld en bij herhaling, doch slechts voor één keer, na de geschiedenis met de zonen van Seeva, in 't publiek bekend maakten, niet „al hun daden en gedachten“ (Calvijn), maar enkel, hoe zij vroeger door den duivel bedrogen waren geweest en van welke tooverformules en toovertrucs zij zich bediend hadden. En zij deden dit, niet om hun eigen ziel te bevrijden, maar om aan de toovenarij, die in Epheze zoo machtig heerschte, een geduchten slag toe te brengen.<sup>27)</sup>

Dat in 1 Joh. 1:9 allereerst en allermeeft een schuldbelijdenis in het verborgen voor God bedoeld wordt, spreekt uit het verband zóo duidelijk, dat het onbegrijpelijk is, hoe iemand er iets anders in gelezen heeft.

En wat Jacobus 5:16 aangaat, — deze tekst spreekt niet over alle kerkleden in het algemeen, maar speciaal over de zieken. En dan niet over het mogelijke geval, dat één individu ziek wordt, maar over de toen reëel bestaande vele ziektegevallen. Die vele en ernstige ziekten stonden blijkbaar in verband met allerlei misstanden en zonden, die in de gemeenten leefden; misstanden, die niet meer uit het verborgen opgegraven behoeften te worden, doch die maar al te zeer openbaar waren. En nu vermaant Jacobus de kerkleden, dat zij tot inkeer zullen komen, het elkaar bekennen zullen, wat de oorzaak is van al hun lichaamsellende, en zoo samen om vergeving vragen en genezing zoeken zullen.<sup>28)</sup>

Zelfs indien deze tekst uitgelicht wordt uit de concrete situatie, waarin hij gesproken is, zegt hij niet „dat de geloovigen voor ieder hunner mede-geloovigen en op ieder oogenblik steeds maar hun ziel en consciëntie moeten blootleggen. Dit zou zeker niet geestelijk kiesch en teeder zijn. Wie dit doen of vorderen, kenmerken zich dan ook niet door geestelijke kieschheid en teederheid; en door hun wijze van doen wordt het teeder-geestelijke menigmaal meer geschaad dan gesterkt.“<sup>29)</sup> Wat God wel van ons eischt, is, dat wij ons haasten zullen, om aan onzen broeder die zonde te belijden en jegens hem dat kwaad goed te maken, waardoor hij persoonlijk door ons gekwetst is. (Matth. 5:23.) Voorts kan het voorkomen, dat iemand zoo beangst is in zijn consciëntie en gekweld wordt van wege zijn zonden, dat het voor zulk een raadzaam wordt, om ook door een soort biecht bij één van zijn broeders verlichting en vertroosting te zoeken; waarvoor dan vooral aangewezen is de herder der gemeente, „wiens ambt

het is en in 't openbaar en in 't bijzonder het volk Gods te troosten met de leer des evangelies. Maar men moet altijd deze matiging gebruiken, dat men, waar God niets zekers voorschrijft, de consciëntie niet een zeker juk oplegt. Hieruit volgt, dat zulk een belijdenis vrij moet zijn, zoodat ze niet van allen geëischt wordt, maar slechts hun aangeprezen wordt, die begrijpen, dat zij haar noodig hebben. Bovendien moeten ook zij niet, die haar voor hun noodzaak gebruiken, door eenig voorschrift gedwongen worden om al hun zonden op te sommen, en ook niet door eenigen list daartoe gebracht worden, maar slechts voor zoover zij meenen, dat het in hun belang is, om een volkomen vrucht der vertroosting te verkrijgen. Deze vrijheid moeten trouwe herders der kerk niet alleen laten, maar haar ook beschermen en krachtig handhaven, indien zij willen, dat hun dienst zonder tyrannie en het volk zonder bijgeloovigheid zal zijn.“<sup>30)</sup>

Waar het deelen door de Schrift niet geboden wordt, kan het niet achterblijven, dat, wanneer men het toch beoefent, het tot een samenstelling van allerlei verkeerdheden wordt. Dit hopen wij een volgende maal te zien.

E. D. KRAAN.

30) Calvijn, Institutie (editie Sizoo) III, IV, 12; zie ook Roorda, t.a.p. 64—81.

## UIT DE SCHRIFT

Waarde voor God.

Of wat vrouw, hebbende tien penningen, indien zij één penning verliest, ontsteekt niet een kaars, en keert het huis met bezemen, en zoekt naarstiglijk totdat zij dien vindt. Lukas 15:8.

Het loont de moeite zich een wijle te bezinnen over de vraag, wat deze vrouw bewogen heeft zoo naarstig naar haar verloren penning te zoeken.

Medelijden met het verlorene kan het niet geweest zijn. Van medelijden spreekt de gelijkenis die onmiddellijk aan deze voorafgaat; daar gaat de herder uit, om het weggedwaalde schaap te zoeken, dat straks in de wildernis zal omkomen.

En liefde voor het verlorene kan het evenmin geweest zijn. Daarvan getuigt de volgende gelijkenis, als ze ons een vader toont, die uitziet naar den zoon in het verre land.

Het antwoord op de vraag wat die huisvrouw tot zoo volhardend zoeken gedrongen heeft is wel erg nuchter, en schijnt veel minder ideëel dan de juist genoemde beweegredenen. Zij heeft gehandeld uit practisch belang voor zichzelf. Niet om het heil van den penning ging het haar, maar om de waarde die dit geldstuk voor haarzelve had; zij kon dat geld gebruiken; reeds had ze het bestemd voor de behoeften van het gezin; en nu ze het kwijt geraakt is, heeft ze er alles op gezet het terug te krijgen voor het bestemde doel. Het is — in den goeden zin — eigenbelang, dat haar zoo naarstig doet zoeken.

Schijnbaar vermindert Jezus met deze beweegredenen de schoonheid van den arbeid Gods in het zoeken van het verlorene. Doch inderdaad geeft Hij van dezen arbeid hier het hoogst en edelst motief aan.

Er is in God een drang om den verloren zondaar te zoeken om Zijns zelfs wil. Er is in dat zoeken een heilig-goddelijke baatzuchtigheid. In de gelijkenissen van het verloren schaap en van den verloren zoon gaat het om het heil van den zondaar, en in die van den verloren penning gaat het om God-zelf. En dit doel is het hoogste. Boven de deernis met en de liefde tot het verlorene gaat het streven in God om den zondaar te bestemmen voor en dienstbaar te maken aan Zichzelf. Dat was ook de bedoeling waarmede God den mensch had geschapen. Die mensch zou zijn God eeren en dienen. Hij zou zijn doel niet in zichzelf, niet in eigen gelukzaligheid, maar in God vinden. Hij zou het beeld zijns Scheppers vertoonen, en die Schepper zou zich in dat beeld verlustigen. En die oorspronkelijke bestemming van Zijn mensch blijft bij den Heere gelden. Ook daarom, ja daarom ten hoogste zoekt en redt Hij den zondaar, opdat deze weer aan zijn bestemming beantwoorde, en zijn doel weer vinde in de eer en den dienst zijns Gods. Vandaar dat een verloren geldstuk zulk een goed getroffen beeld van den zondaar is. Want een geldstuk heeft geen bestemming in zichzelf. Het heeft zijn bedoeling alleen in zijn bezitter, die het voor zichzelf kan gebruiken. En daarom in deze gelijkenis die eigenaardige trek, dat de vrouw haar verloren penning zoekt uit het oogpunt van belang voor zichzelf.

Dat de Christen het nimmer vergeet. Zeker, — hij is gezocht en gered tot zijn eeuwige zaligheid. Dat behoeft allermintst ontkend te worden. Het medelijden en de liefde Gods, waarvan de andere gelijkenissen spreken, stemmen dat nadrukkelijk toe. Maar hóoger dan dit gaat de bedoeling Gods, dat hij gezocht en verlost is ten dienste des Heeren. Om het beeld zijns Gods te

15) Brunner, t.a.p. 22.

16) Russell, Alleen voor zondaars, 135.

17) He that cometh, 34.

18) Russell, Een ding weet ik, 278.

19) Idem, t.a.p. 241.

20) Shoemaker, de herboren kerk, 117. Een verzameling van gevallen van leiding bij kinderen is te vinden bij Olive M. Jones, Inspired children.

21) Allen, t.a.p. preface, X.

22) Russell, t.a.p. 336.

23) Idem, Alleen voor zondaars, 82.

24) Idem, t.a.p. 162.

25) Idem, t.a.p. 316.

26) Idem, Een ding weet ik, 267—268.

27) Dr B. Wielenga, Van Jeruzalem naar Rome, II, 484; zie ook de commentaren o.a. van Van Andel en Calvijn.

28) Zoo ongeveer ook bij J. H. Donner, De Algemeene zendbrief van den Apostel Jacobus, 202—203.

29) J. C. Sikkel, Daders des Woords, 294—295.